

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 11 gusht 2014
Nr.ref.:RK 692/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

né

Rastin Nr. KI65/14

Parashtrues

Bajram Santuri

Vlerësimi kushtetues i Aktvendimit të Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 791/13, të 23 shtatorit 2013; i Aktvendimit të Gjykatës Komunale në Gjilan, P. nr. 43/10, të 31 tetorit 2012; i Aktvendimit të Gjykatës Komunale në Prizren, C. nr. 47/2000, të 25 shtatorit 2012; i Aktvendimit të Gjykatës Komunale në Prizren, C. nr. 247/08, të 15 shkurtit 2010; i Njoftimit të Zyrës së Prokurorit Disiplinor, ZDP/12/zp/910, të 29 nëntorit 2012; dhe i njoftimit të Ministrisë së Punës dhe të Mirëqenies Sociale, të 21 janarit 2011

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Cukalovic, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga z. Bajram Santuri nga Prizreni (në tekstin e mëtejshmë: parashtruesi i kërkesës).

Vendimet e kontestuara

2. Parashtruesi konteston Aktvendimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 791/13, të 23 shtatorit 2013; Aktvendimin e Gjykatës Komunale në Gjilan, P. nr. 43/10, të 31 tetorit 2012; Aktvendimin e Gjykatës Komunale në Prizren, C. nr. 47/2000, të 25 shtatorit 2012; Aktvendimin e Gjykatës Komunale në Prizren, C. nr. 247/08, të 15 shkurtit 2010; Njoftimin e Zyrës së Prokurorit Disiplinor, ZDP/12/zp/910, të 29 nëntorit 2012; dhe njoftimin e Ministrisë së Punës dhe të Mirëqenies Sociale, të 21 janarit 2011.

Objekti i çështjes

3. Objekt çështjeje është vlerësimi kushtetues i vendimeve të kontestuara që “*supozohet se janë të padrejta për shkak se parashtruesit i kanë mohuar të drejtën në pronë*”.
4. Në këtë drejtim, nuk referohet për shkelje të ndonjë dispozite kushtetuese në veçanti.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në Nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshmë: Kushtetuta), nenin 47 të Ligjit Nr. o3/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshmë: Ligji), dhe në rregullin 56 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 1 prill 2014, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejshmë: Gjykata).
7. Më 11 dhe 24 prill 2014, parashtruesi dorëzoi dokumente shtesë në Gjykatë.
8. Më 6 maj 2014, Kryetari i Gjykatës Kushtetuese, me Vendimin Nr. GJR. KI65/14, caktoi gjyqtarin Altay Suroy gjyqtar raportues. Të njëjtën datë, Kryetari i Gjykatës Kushtetuese, me Vendimin Nr. KSH. KI65/14, caktoi Kolegjin shqyrtues, në përbërje të gjyqtarëve: Robert Carolan (kryesues), Ivan Čukalović dhe Enver Hasani (anëtarë).
9. Më 22 maj 2014, parashtruesi u njoftua për regjistrimin e kërkesës. Të njëjtën datë, nga një kopje e kërkesës iu dërgua Gjykatës Themelore në Prizren, Gjykatës Themelore në Gjilan, Gjykatës së Apelit të Kosovës, Zyrës së Prokurorit Disiplinor dhe Ministrisë së Punës dhe të Mirëqenies Sociale.

10. Më 1 korrik 2014, pas shqyrtimit të raportit të Gjyqtarit reportues, Kolegji shqyrtues i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përbledhje e fakteve

11. Në këtë kërkesë, parashtruesi ngrë çështje të ndryshme që kanë të bëjnë me të drejtën në pronë, hetim disiplinor ndaj gjyqtarëve, padi për pengim të posedimit, propozim akuzë subsidiare dhe pension invalidor që janë zhvilluar në procedura të ndryshme në gjykata dhe organe të tjera të instancave të ndryshme dhe në periudha kohore të ndryshme. Në të gjitha vendimet dhe dokumentet e tjera të përbajtura në këtë kërkesë, parashtruesi paraqitet në cilësinë e paditësit subsidiar, palës së paditur, e në disa të tjera nuk është palë ndërgjyqëse.
12. Më 15 shkurt 2010, Gjykata Komunale në Prizren, me Aktvendimin C. nr. 247/08, hodhi poshtë të palejuar padinë e paditësve MS, TS dhe NSH për vërtetimin e nulitetit të kontratës dhe dorëzimit të paluajtshmërisë në posedim kundër të paditurve KBI “Progres-Export” dhe G. K.
13. Më 21 janar 2011, Ministria e Punës dhe e Mirëqenies Sociale njoftoi parashtruesin e kërkesës se “*sipas të gjitha ligjeve që janë fuqi dhe trajtohen nga Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale ju njoftojmë se ju nuk mund të jeni shfrytëzues i pensionit invalidor sepse ju jeni shfrytëzues i pensionit të parakohshëm në Suedi siç e keni cekë dhe në kërkesë e për të gëzuar pensionin invalidor nuk duhet të jeni shfrytëzues i pensioneve të jashtme*”.
14. Më 25 shtator 2012, Gjykata Komunale në Prizren, me Aktvendimin C. nr. 47/2000, pezulloi procedurën juridike kontestimore të parashtruesit kundër të paditurve Komuna e Prizrenit dhe D. D.
15. Më 31 tetor 2012, Gjykata Komunale në Gjilan, me Aktvendimin P. nr. 43/10, hodhi poshtë propozim akuzën subsidiare të paraqitur nga parashtruesi kundër të pandehurve E. GJ., M. P., N. SH. dhe T. S., të akuzuar për vepra penale falsifikim i dokumenteve zyrtare nga neni 348 paragrafi 1 dhe falsifikim i dokumenteve nga neni 332 paragrafi 3 lidhur me paragrafin 1 të KPK-së.
16. Më 29 nëntor 2012, Zyra e Prokurorit Disiplinor, me Njoftimin ZPD/12/zp/910, informoi parashtruesin se nuk kishte bazë ligjore për të hapur hetim disiplinor për sjellje të pahijshme dhe zvarritje gjyqësore ndaj gjyqtarit të Dhomës së Posacme të ngarkuar me rastin e tij.
17. Më 13 shkurt 2013, Gjykata Themelore në Prizren, me Aktvendimin C. nr. 830/09, hodhi poshtë të palejuar padinë e paditësve M. S., Z. S., B. S. dhe N. SH. kundër parashtruesit si palë e paditur për shkak të pengim posedimit.
18. Më 23 shtator 2013, Gjykata e Apelit e Kosovës, me Aktvendimin CA. nr. 791/13, miratoi si të bazuara ankesat e palëve ndërgjyqësore, e prishi Aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prizren, C. nr. 830/09, të 13 shkurtit 2013, dhe lëndën ia ktheu së njëjtës gjykatë për rivendosje.

Pretendimet e parashtruesit

19. Përkitazi me Aktvendimin e Gjykatës Komunale në Prizren, C. nr. 247/08, të 15 shkurtit 2010, parashtruesi pretendon: “[...] si duket zvarritjet janë edhe po bëhen me qëllim sepse kanë kaluar 15 vite të pas luftës dhe 50 vitet e sistemit të kaluar kur me dhunë e kërcënime kanë uzurpuar pasurinë tonë që i kanë kërcënuar për nënshkrimin e kontratës me KBI Progres [...]”.
20. Përkitazi me njoftimin e Ministrisë së Punës dhe të Mirëqenies Sociale, të 21 janarit 2011, parashtruesi pretendon: “Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale më ka informuar se nuk mund të jem shfrytëzues i pensionit invalidor sepse unë jam shfrytëzues i pensionit të Suedisë, ndërsa nuk e ka marrë përbazë që edhe në Kosovë kam punuar 10-15 vite si arsimtar [...] dhe këtë të drejtë më ka përkufizuar me këtë përgjigje gjysmake dhe jo të rregullt [...]”.
21. Përkitazi me Aktvendimin e Gjykatës Komunale në Prizren, C. nr. 47/2000, të 25 shtatorit 2012, parashtruesi pretendon: “pse i dërgohet Ministrisë së Drejtësisë-nuk është shkruar arsyja për palën e pakënaqur dhe në këtë pezullim kamuflohet padia kundër ish Komunës së Prizrenit [...]”.
22. Përkitazi me Aktvendimin e Gjykatës Komunale në Gjilan, P. nr. 43/10, të 31 tetorit 2012, parashtruesi pretendon: “për shkak të parregullsisë së punës së Gjykatës Komunale që nuk i ka kryer hetimet si duhet edhe më vonë nuk e dërgon ankesën time në Gjykatën e Qarkut edhe e zvarritin procesin me qëllim duke dërguar informatat që nuk duhet administratori ta kryen punën e gjyqtarit [...]”.
23. Përkitazi me Njoftimin e Zyrës së Prokurorit Disiplinor, ZPD/12/zp/910, të 29 nëntorit 2012, parashtruesi, ndër të tjera, pretendon: “[...] nga kjo shkresë e Zyrës së Prokurorisë Publike del një numër tjetër SCA-11/19 që për herë të parë po e dëgjoi nga kjo shkresë dhe më herët ka qenë numri AC 664/10 që është bartur nga C. nr. 99/07 e kjo është formuar nga revizioni 46/05 ...edhe të gjithë këta numra po i përzienë një lëndë të trashëgimisë sonë 207 ari tokë për të na i ri uzurpuar sikurse që na kanë uzurpuar nga sistemi i vjetër [...]”.
24. Përkitazi me Aktvendimin e Gjykatës së Apelit të Kosovës, CA. nr. 791/13, të 23 shtatorit 2013, parashtruesi pretendon: “ne jemi ankuar nëpërmjet Gjykatës Themelore po ashtu edhe kemi dhënë përgjigje në ankesën e palës kundërshtare që në këtë aktvendim CA. nr. 791/13 dhe si provë po e ngjësim dokumentin ku në asnjë vend nuk përmenden ankesat e mijë as përgjigja ime kundër ankesës së palës kundërshtare”.

Vlerësimi i pranueshmërisë

25. Gjykata vëren se për të qenë në gjendje për të gjykuar kërkësën e parashtruesit, së pari është e nevojshme të shqyrtojë nëse janë përbushur të gjitha kriteret e pranueshmërisë, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
26. Përkitazi me kërkësën e parashtruesit, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, që përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrënë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

27. Gjykata i referohet nenit 47 të Ligjit, që përcakton:

“Çdo individ ka të drejtë të kërkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tija individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.

Individ mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

28. Gjykata po ashtu i referohet nenit 49 të Ligjit, që përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht. Nëse kërkesa është e drejtuar kundër një ligji, atëherë afati fillon të ecë që nga dita kur ligji ka hyrë në fuqi”.

29. Gjykata, po ashtu, merr parasysh rregullin 36 (1) b) dhe (3) c) të Rregullores së punës, që përcakton:

(1) *Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse:*

(a) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose aktgjykimit të kundërshtuar

b) kërkesa parashtrohet brenda katër muajsh nga dita e dorëzimit të vendimit të mjetit të fundit juridik efektiv te parashtruesi;

(3) *Po ashtu, një kërkesë mund të konsiderohet si e papranueshme edhe në rastet vijuese, kur:*

c) kërkesa parashtrohet nga një palë e paautorizuar;

30. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtruesi ka zhvilluar procedura të ndryshme në periudha kohore të ndryshme dhe si rrjedhojë ato do të vlerësohen veç e veç.

Pretendimet për Aktvendimin CA.nr.791/13 të Gjykatës së Apelit të Kosovës të 23 shtatorit 2013

31. Përkitazi me pretendimet e parashtruesit për Aktvendimin CA. nr. 791/13, të 23 shtatorit 2013, të Gjykatës së Apelit të Kosovës, Gjykata vëren se lënda është kthyer për rivendosje në Gjykatën Themelore në Prizren, çka nënkupton se kjo

pjesë e kërkesës është e parakohshme për shkak se nuk janë shteruar të gjitha mjetet juridike siç përcaktohet me Nenin 113.7 të Kushtetutës.

32. Gjykata dëshiron të theksojë se arsyetimi për rregullin e shterimit është që t'u ofrojë autoriteteteve përkatëse, duke përfshirë gjykatat, mundësinë për të parandaluar ose për të korrigjuar shkeljet e pretenduara të Kushtetutës. Rregulli bazohet në supozimin se rendi juridik i Kosovës do të sigurojë mjete efektive juridike kundër shkeljes së të drejtave kushtetuese (shih rastin KI34/11, *parashtrues Sami Bunjaku*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 8 dhjetorit 2011).
33. Rrjedhimisht kjo pjesë e kërkesës është e papranueshme për shkak të mos shterjes së mjeteve juridike siç përcaktohet me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) a) të Rregullores së punës.

Pretendimet për Aktvendimin C.nr.47/2000 të Gjykatës Komunale në Prizren të 25 shtatorit 2012, Aktvendimin P. nr. 43/10 të Gjykatës Komunale në Gjilan të 31 tetorit 2012, Njoftimin ZPD/12/zp/910 të Zyrës së Prokurorit Disiplinor të 29 nëntorit 2012, Njoftimin e Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale të 21 janarit 2011

34. Përkitazi me pretendimet e parashtuesit për: i) Aktvendimin C. nr. 47/2000, të 25 shtatorit 2012, të Gjykatës Komunale në Prizren, ii) Aktvendimin P. nr. 43/10, të 31 tetorit 2012, të Gjykatës Komunale në Gjilan, iii) Njoftimin ZPD/12/zp/910, të 29 nëntorit 2012, të Zyrës së Prokurorit Disiplinor dhe iv) njoftimin e Ministrisë së Punës dhe të Mirëqenies Sociale, të 21 janarit 2011, Gjykata vëren nga dokumentet e përbajtura në kërkesë se parashtuesi nuk është ankuar ndaj vendimeve dhe njoftimeve të kontestuara në gjykatat dhe organet e tjera kompetente brenda afateve prekluzive të përcaktuara sipas ligjit në fuqi në Kosovë.
35. Gjykata vëren se vendimet dhe njoftimet e lartpërmendura datojnë nga vitet 2011 dhe 2012, gjersa kërkesa është dorëzuar në Gjykatë më 1 prill 2014, përkatësisht në një afat kohor prej 2 dhe 3 vitesh, çka është e papajtueshme me afatin katërmuajsh të përcaktuar me nenin 49 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) b) të Rregullores së punës.
36. Gjykata rikujton se qëllimi i afatit ligjor katër (4) mujor, sipas Nenit 49 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) b) të Rregullores së punës, është që të promovojojë siguri ligjore duke siguruar se rastet që kanë të bëjnë me çështje të Kushtetutës të trajtohen brenda një periudhe të arsyeshme dhe se vendimet e mëparshme nuk janë vazhdimisht të hapura për t'u kontestuar (Shih rastin *O'Loughlin dë tjerë kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Nr. 23274/04, GJEDNJ, Aktvendimi i 25 gushtit 2005, dhe *mutatis mutandis* shih rastin nr. KI140/13, *parashtrues Ramadan Cakiqi*, Aktvendimi për papranueshmëri, i 3 marsit 2014).
37. Gjykata përsërit se Neni 49 i Ligjit dhe rregulli 36 (1) b) i Rregullores së punës, kërkojnë që parashtuesit, pas shterimit të të gjitha mjeteve juridike, t'i dorëzojnë kërkesat e tyre brenda periudhës prej katër (4) muajsh të afatit ligjor, nga dita kur është pranuar vendimi përfundimtar i gjykatës.

38. Rrjedhimisht kjo pjesë e kërkesës është e papranueshme për shkak se është paraqitur jashtë afatit ligjor katër (4) mujor të përcaktuar me nenin 49 të Ligjit dhe rregullin 36 (1) b) të Rregullores së punës.

Pretendimet për Aktvendimin C. nr. 247/08 të Gjykatës Komunale në Prizren të 15 shkurtit 2010

39. Përkitazi me pretendimet e parashtruesit për Aktvendimin C. nr. 247/08, të 15 shkurtit 2010, të Gjykatës Komunale në Prizren, Gjykata vëren se parashtruesi nuk ishte palë ndërgjyqëse në atë procedurë.
40. Rrjedhimisht, kjo pjesë e kërkesës është e papranueshme për shkak se është dorëzuar nga një palë e paautorizuar siç përcaktohet me rregullin 36 (3) c) të Rregullores së punës.
41. Duke marrë parasysh gjithçka që u shtjellua më sipër, Gjykata deklaron kërkesën të papranueshme në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 49 të Ligjit dhe me rregullat 36 (1) a) b) dhe (3) c) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 56 të Rregullores së punës, më 1 korrik 2014, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtar raportues

Altay Suroy

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani